

יסוד הכללות | קו-קט

הראויים לבוא לידי מידה זו על ידי המתדמים אליהם, ומירידה כללית בעולם, מהתנוונות החיים על ידי הגלויות הרבות. באה החסידות המאוחרת, והשתדלה לתקן ענין זה, להחזיר את הערך החי של הצדיק ופעולתו הסגולית, שהוא רעיון מיסטי וחברותי ביחד, שעוד צריך הרבה לתשומת לב הצד החיובי והשלילי שבזה.

קובץ ז קלח. ותלמידיו של משה נתכנסו בכניסה פנימית, לשמור חותם בתוך חותם את הסגולות העליונות, לטובת האיכות ולטובת הכמות גם יחד. עומדים הם עמי הארץ מבחוץ, נתמכין הם על ידי תמכין דאורייתא, שהם יכולים להחזיק בהם, והכל יבנה ויתכונן. נטתה החסידות האחרונה כלפי הכמותיות, חפצה להכניס את עמי הארץ כולם, על ידי התגברותה של התפילה על התורה, של האמונה הדבקותית בצדיקים על יסוד השימוש של תלמידי חכמים ותמיכתם הרציונלית. יש בזה קצת פגיעה כלפי בר, דוגמת החפץ של התפשטות הכמותיות העולמית, דוגמת הכנסת ערב רב בתוך המחנה, אבל כבר הוכנו הכנות רבות של יפגעו הענינים במרכזי החיים.

קובץ ג י. הקשר הנשמתי של כל ישראל, שיש הרבה צינורות מקלחים וזו חיים מאחד לחברו, ולמעלה למעלה, ישנה אחדות גמורה בצרור החיים השרשי שלהם, פועל הוא, שהעליה האורית בוקעת היא על ידי הארתם של צדיקים בכל הנשמות כולן. בין שמרגישים אותה התוספת הרוחנית, בין שאין מרגישים אותה. מובן הדבר, שהקישור הנפשי, שעל ידי החבה, האמון, הכבוד, והדבקות המעשית, חשק ההשתוות, וחמדת ההתבסמות, פותח את הצינורות הרוחניים יותר ויותר, ומחזק את הקשר העצמי השרשי יותר. וההתעלות עוברת בבהירות ובפעולה נפלאה, מאישיות יחידית גדולה על הכלל כולו, הסמוך סמוך יותר, והמקושר ביותר לפי ערכו כך הוא עילוי. אבל עיקר חטיבתה של ההתעלות באה גם מעצמה, ומתוספת על ידי עומק החפץ של הצדיקים עצמם, שההטבה המוחלטת, והארת הכלל. היא נקודת חשקם. ומקשר הנקודה שבכנסת ישראל יוצאת אורה גם על כל הנשמה, ועל כל רוח ונפש. והאורה הפנימית מאירה לכל צלם אלהים של כללות האדם, ולהאחדות הכללית של חיי החיים, ויסוד החיים העלומים שבכל השדרות. ההכרה הפנימית העליונה, שמתנשאת בתוכן הלב. של חסידי עליון, הגבורים הטהורים, מעלה היא את הכל, ומדשנת את הכל. בעדינות ובברכת שלום, ומעוז של קדושת הקיום בקישור הטוב המוחלט. והשמרים הולכים ויורדים, ושמרי השמרים הולכים וכלים. והאור הטהור של החיים הטהורים, נושאי

אורות ישראל ג-ג. הדבקות בצדיקים, כדי שיתערב כח המציאות שבנשמתם עם הנשמה הבלתי נשלמת, היא דבר נכבד מאד במהלך התפתחות הנפשות. אבל צריך שמירה גדולה, שאם יטעה בצדיק אחד, וידבק בו דבקות פנימית הויתית, וידבק ג"כ בחסרונותיו, הם יפעלו לפעמים על הדבק במדה גרועה הרבה ממה שהם פועלים על האיש המקורי. אשריהם ישראל שהם דבקים בנשמת האומה, שהיא טוב מוחלט, לשאוב על ידה אור ד' הטוב.

אורות התחיה יז -וכל התרבות הרוחנית והחמרית של ישראל, בהתעוררות חייו הלאומיים, צריך שתתרכז כולה סביב המרכז הכפול המאוחד הזה, שתיים שהן ארבע: התורה והמצוה, האמונה והאהבה. שכלול האמונה והאהבה ואומץ קיומן מתחזק ביסוד דבקות נפשית בכהחכמים ותלמידיהם, או כפי המבטא של החסידות: התקשרות עם הצדיקים, יסוד זה, שהחסידות תפלה בו הרבה, צריכים אנו להקימו בשכלול גדול והדור מאד בתור אוצר חיים, והדום רגל לשכינה הכוללת את אור האמונה והאהבה, השרויה בחכמים צדיקים, שמהות חייהם כולה היא התגלות האמונה והאהבה, המחזקה באיתנות התורה והמצוה, בכל מלוויהן המעשיים והרוחניים, עם סגולה נפשית מיוחדת, שהיא הסתגלות רוח הקודש, הראוי להולד דוקא בארץ ישראל.

קובץ ב קנו- המחשבה על דבר האחדות של המציאות בכלל, מביאה למחשבה של אחדות הנשמות באופן פשוט, ומיד היא משפיעה על ידי תולדתה זו את ההשפעה היותר טובה, את האידיאל של השלום והאהבה הכללית, שכל המידות הטובות האישיות והחברותיות צומחות ממנו. אחדות הנשמות מביאה לידי הכרה את הרעיון של מציאות עובדים רוחניים. מתעלים בעילוי פנימי, שלא את עבודתם האפשרית להיות מוחשת מוקיר העולם, כי אם את השפעתם על הזיקוק הנשמתי, והארת החיים כולם, על ידי הוייתם העצמית. ובהם האושר העליון נמצא בקביעות, וגורל הטוב של כל אנשי המעשה מגיע להם לפי אותה המידה שהם דבקים באנשי קודש הללו, שאור ד' חי ופועל בבהירות גדולה ומליאה מאד בנשמתם. מעולם ידענו רז זה, גודל תפקידם של תלמידי חכמים בעולם, של צדיקים וערכם. ידענו מהכתוב ומדברי חז"ל במקומות רבים. אמנם נשפל הדבר החי הזה מסיבות שונות, מפגמים שבאו באותם

היזר, הסיודר, הצדק, החכמה, התרבות, הדרך-ארץ, הידידות, הבריאות, הנקיון, הנצחיות, הקדושה, האהבה, האמונה, והברכה, וכל ענפיהם הטובים, והמשובחים, הוא הולך ומתעלה...

קובץ א תשח. כל מה שהנשמה יותר גבוהה היא ביסודה היא מרגשת יותר את האחדות שיש בכל, והפרידות והשינויים אינם גורמים לה לתן לכל דבר ערך מובדל ומופרד. וביחס להמוסר, נשמות הללו מלאות הן אהבה וחסד עולם, וחפצן הוא מלא טוב. והם מכירים ומרגישים את הצינורות, ששפע אור החיים הולך על ידם מבריה לחברתה, וכל מה שהבריה יותר קרובה לחוגם, הצינור הוא מתרחב אצלם. ולפעמים מבהיק עליהם אור עליון, המקיף באחדותו את היש כולו ממעל לכל הצינורות, וכח הדמיון הזה קודש קדשים הוא, וטובה וברכה הוא מביא בעולם. וכשהמחשבה האחדותית מתגברת היא, אור החסד והסליחה מופיע, ועונות ופשעים נמחקים. וכל מי שהוא מתקרב לחוגו של צדיק טוב כזה, הנקודות של הטוב הגנוזות במעמקי נשמתו מתנוצצות ובולטות, והרע הולך ונאפס לגמרי. והם הם צדיקים יסודי עולם, שהם דנים את כל העולם כולו לכף זכות, ומאירים את אור החסד על כל בריה, אוהבים לצדק את הבריות, ושונאים לחיבם. והם הם תלמידיו האמיתיים של אברהם אבינו, ההולכים בדרךיו. ולפעמים יש שאור החסד הוא גדול כל כך בקרבם עד שאי אפשר לו להופיע במעשה, ומרוב שפעו הנם מרגישים חלישות בגופם, מפני שהחומר בטבעו מוכן הוא אל הדינים והגבורות, ומכל מקום הם שואבים אור חיים ואומץ ממקור חסד עליון. ואף על פי שאין העולם יכול לקבל את אורם כמו שהוא, כמו שאין העולם כדאי להשתמש באור של יום הראשון, מכל מקום מתולדותיו של אור זה העולם מתבסס גם כעת.

מאמרי הראיה דרך התחיה עמ' 7- הפסיכיקה הלאומית מתחילה להכות גלים. בתחילה תקח לה את צדיה החיצוניים מבלי לצרף לזה את נשמתה האלהית הפנימית, בתחילה תסתפק בתחית השפה, הארץ, ידיעת התולדה וגעגועים מגומגמים. אפס מאין אור אלהים בקרבם, הנפש תמלא חרדה: איזה חבת אמת? איזה אהבת ציון וחבת ירושלים, שהיתה עם כל החולשה הנפשית כל כך לחה ורעננה בלבבות האבות, שבעי הנדודים שבגולה? השאלה הגדולה הבאה בזמנה, תזכיר את האומה החיה, את כל בניה בניה, צעירה וכל מחזיקי בדקה לשוב אל המקור הפסיכי, מקור החזיון והנבואה הנקלטת דוקא ע"י אמצעות האמונה האדירה באלהים הבאה אחרי כל חפש

מחקר והגיון, אחרי כל צורה בלתי מוגבלת והמון נסיונות של סדרי חיים מבריקים וחפשיים למיניהם; ובידים מלאות אמץ ושרירים חזקים כברזל ובקומה מחוטבה ונפש מלאה עז יגש הצעיר הישראלי העתיד אל תחית עמו וארצו, ובדגל נשא ידבר בשם ארץ הקדש ובאלהי ישראל יתפאר מקרב זרם עמוק וחי. וטל חיים ירד אז מזרמי ההויה הרוחנית המציאותית על העצמות היבשות אשר חרו מני חורב של ההגיון היבש, המטפיסיקה חסרת הדמים והסקפטיקה הרקובה, 'ובאו ורננו במרום ציון ונהרו אל טוב ה', על דגן ועל תירוש ועל יצהר ועל בני צאן ובקר, והיתה נפשם כגן רוח ולא יוסיפו לדאבה עוד". ורוח אלהים הגנוז בקרבו יפוח עליו בכל עזו וגבורתו בדרך כבושה, בדרך שיש בה גבורה, חכמה וחסידות ותפארת גאולית, המחודשת שיר חדש ונותנת לעמו שם חדש אשר פי ה' יקבנו; ההזרמה של הרוחניות ההויתית, המראה את פעולותיה הממשיות בחיי המעשה יותר מהמתודיקה הלמודית, כשהיא מסוננת יפה מסיגים חיצוניים וקרני אור מתעים של הזיות נבערות ושל חפץ רשע, של עין רעה, נפש רחבה ורוח גבוהה היא מחזרת את כבוד האומה לאיתנה, ע"ז שהיא משיבה את הכבוד הפטריארכלי של נשיאי ישראל, המכובדים בכבוד רוחני אישי נשגב. האמונה בצדיקים בהתמכרות והתלהבות וקשר קים תמידי מרוממת את הערך הרוחני באומה; וההתערבות הפסיכית, שבאה ע"י הקשר החושי של הנפשות במעמד המציאות הממשי, מערבת את האור הפנימי, הרודה בהויותו בהפסיכולוגיה הגבוהה של אדם עליון איש אלהי באמת, עם יתר הנפשות הדבקות עמו בקשרי אהבה ואמונה, מתוך העדנה הנפשית של אישיות מוסרית גדולה, המזרמת כלה בזרמים אלהיים של העריגה הקבועה אל הטיב העליון שיתפשט בעולם, ואל החסד האלהי המלא שיופיע על כל נשמת חיים מתפשטים הם קרני אור הויה רוחנית מעשית על הנשמות של האישים הדלולים חדלי האונים הרוחניים, הנרדפים משטפי הרוחות הפעוטות המסתערות בלבם הצר. העירוב הזה מיפה את הנפשות ביפוי פסיכי, מישר את המעקשים, מקרב לידי זכות ומופיע אור של סליחה גם לחוטאים נדכאים מתגרת יד טבעם הגס השולט בחזקה בחומריותם הבהמית. שמירה גדולה צריכה השפעה אישית כזו, אבל גדולה מאד היא התועלת הכללית שהיא מביאה.